

GÄVLE TINGSRÄTT

D8

H9

DOM

2022-01-20

meddelad i

Gävle

Mål nr: B 4141-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

TONNY Mikael Owe Engdahl, 19820225-2915

Frihetsberövande: Häktad

Saknar fast adress

Offentlig försvarare:

Advokat Mats Enström

AdvokatFirman Kronan HB

Box 18

391 20 Kalmar

Åklagare

Chefsåklagare Ulf Back

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Gävle

Box 1014

801 34 Gävle

Målsägande

Gävle kommun, 212000-2338

Box 603

801 26 Gävle

Företrädd av åklagaren

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grov skadegörelse, 12 kap 3 § brottsbalken

2021-12-17

Påföljd m.m.

Fängelse 6 månader

Lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st brottsbalken

34 kap 2 § brottsbalken

Skadestånd

Tonny Engdahl ska betala skadestånd till Gävle kommun med 109 082 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 december 2021 till dess betalning sker.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Lantmäterigatan 4

Telefon

026-17 67 00

Öppettider

måndag - fredag

09:00-16:00

Postadress

Box 1194

801 36 Gävle

E-post

gavle.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.gavletingsratt.domstol.se

GÄVLE TINGSRÄTT
D8
H9

DOM
2022-01-20

Mål nr: B 4141-21

Häktning m.m.

Tonny Engdahl ska stanna kvar i häkte till dess att domen i ansvarsdelen mot honom vunnit laga kraft.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokat Mats Enström får ersättning av staten med skäligen 20 133 kr. Av beloppet avser 11 536 kr arbete, 3 960 kr tidspillan, 610 kr resekostnader och 4 026,5 kr mervärdesskatt.
  2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkanden och den bevisning som har lagts fram, se bilaga 1.

Målsäganden har begärt skadestånd i enlighet med bilaga 2.

Tonny Engdahls inställning till åtalet och till skadeståndsyrkandet

Som han slutligen bestämt sig har han uppgivit att han varken kan erkänna eller förneka gärningen.

Han har motsatt sig att betala skadestånd men godtagit det begärda beloppet som skäligt.

FRIHETSBERÖVANDE

Se bifogat avräkningsunderlag.

UTREDNINGEN

Åklagaren har gått igenom den skriftliga bevisningen och spelat upp en övervakningsfilm. Förhör har hållits med de personer som anges i bilaga 1. Förhören har spelats in med ljud och bild. I det följande redogör tingsrätten för vad som framkommit i utredningen i den mån det behövs för att förklara tingsrättens bedömning.

DOMSKÄL

Skuld

Av den film som åklagaren spelat upp samt baserat på de fotografier som lagts fram konstaterar tingsrätten att det finns stora likheter mellan den person som tänder eld på halmbocken och Tonny Engdahl. Jämförelse mellan fotografierna och filmen och de kläder han hade på sig vid avvisitering på polisstationen pekar i samma riktning.

Kalle Eskilssons tydliga, trovärdiga och tillförlitliga vittnesmål visar att Tonny Engdahl vid gripandet tog upp frågor om tändare och att bockarna brunnit, innan polisen hade

nämnt något om varför han greps. Kalle Eskilsson har dessutom berättat att Tonny Engdahl var sotig på händerna och luktade "eldsvåda" och fotogen.

Väktaren Miranda Sjöstedt har berättat att hon träffade Tonny Engdahl (som hon kände igen till namn och utseende sedan dagen före) vid parkeringen vid slottet. Han var jordig och smutsig samt skrek att han inte hade någon tändare.

Helena Boman har berättat att hon och en arbetskamrat uppmärksammade en man som klättrade över staketet vid slottet. Arbetskamraten sa att hon såg att mannen dessförinnan hade varit naken på överkroppen och att han verkade byta tröja eller något liknande.

Mot denna bevisning står Tonny Engdahls fragmentariska uppgifter. Dessa är inte av den arten att de förtar bevisvärdet av åklagarens bevisning. Sammantaget visar utredningen att det är Tonny Engdahl som handlat på det sätt som åklagaren har påstått. Åtalet är styrkt.

Frågan om hur gärningen att bränna ner halmbocken ska rubriceras har varit föremål för prövning i domstolarna flera gånger under tidigare år. Det råder ingen tvekan om att gärningen ska rubriceras som grov skadegörelse på grundval av halmbockens ekonomiska betydelse.

Påföljd

Straffvärdet för den gärning Tonny Engdahl döms för överstiger straffminimum något.

Tonny Engdahl dömdes den 22 september 2020 för misshandel, övergrepp i rättssak och olaga hot till fängelse i nio månader. Han frigavs villkorligt den 21 december 2020 med en återstående strafftid på 104 dagar. Prövotiden utgick den 21 december 2021.

Samma dag som prövotiden gick ut dömdes han av Kalmar tingsrätt för skadegörelse, ringa stöld och hemfridsbrott, grovt brott till fängelse fyra månader. Den villkorligt medgivna friheten förklarades helt förverkad. Denna dom har inte fått laga kraft.

Frivården har sammanfattningsvis konstaterat att det finns en risk för återfall i likartad brottslighet, att Tonny Engdahl har ett övervakningsbehov samt även behov av insatser mot kriminalitet och missbruk. På grund av att han inte är mottaglig för sådana insatser har frivården inte föreslagit någon frivårdspåföljd. Tonny Engdahl bedöms olämplig att utföra samhällstjänst på grund av pågående missbruk och psykisk hälsa.

Det är tydligt att Tonny Engdahl är i behov av tämligen omfattande insatser för att komma tillrätta med sitt missbruk och kriminella leverne. Mot bakgrund av vad som anförts av Frivården synes dock förutsättningarna för en frivårdspåföljd inte finnas.

På grund av detta och då Tonny Engdahl återfallit i brott kan annan påföljd än fängelse inte bli aktuell. Straffmättningsvärdet motsvarar, med hänsyn till den senaste domen, minimistrafvet fängelse i sex månader och det är den påföljd som tingsrätten bestämmer. Den villkorligt medgivna friheten är redan förklarad förverkad av Kalmar tingsrätt.

Häktning

Risken för att Tonny Engdahl på fri fot fortsätter sin brottsliga verksamhet är tydlig. Han ska därför stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen får laga kraft mot honom.

Skadestånd

På grund av bedömningen i ansvarsdelen föreligger ingen tvist angående skadeståndets storlek och det ska sålunda bifallas i sin helhet.

Avgift enligt lagen om brottsofferfond

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för det brott som Tonny Engdahl döms för ska han betala föreskriven avgift enligt lagen om brottsofferfond.

Ersättningar m.m.

Advokat Enström har begärt ersättning med sammanlagt 44 290 kr varav 17 304 kr för arbete, 13 200 kr för tidspillan, 4 928 kr för utlägg och 8 858 kr för mervärdeskatt.

Tingsrätten ifrågasätter inte att advokat Enström arbetat i den utsträckning som angivits eller haft de utlägg som han begärt ersättning för. Frågan är dock om kostnadsanspråket är skäligt med hänsyn till uppdragets art och omfattning.

Utredningen i målet är inte särskilt omfattande. Juridiskt sett är målet okomplicerat. Huvudförhandlingen pågick c: a två timmar inkluderande en längre paus. Det kan därför diskuteras om det finns tillräckliga skäl av att frånga den s.k. brottmålstaxan. Med hänsyn till det som framgår av kostnadsräkningen finner tingsrätten, med viss tvekan, att tillräckliga förutsättningar föreligger för att bestämma arvudet utifrån arbetad tid och inte utifrån huvudförhandlingens längd. Däremot framstår antalet arbetade timmar som något högt. Skälig ersättning för arbete överstiger inte arbete under åtta timmar.

Advokat Enström har sin verksamhet i Kalmar. För att ersättning för merkostnader för tidspillan och utlägg ska kunna komma ifråga krävs att det föreligger särskilda skäl. Några sådana skäl har inte framkommit under målets handläggning och det anges heller inget i kostnadsräkningen som kan motivera avsteg från denna regel. Advokat Enström kan därför inte få högre ersättning än den som en lokalt verksam försvarare skulle ha fått.

Ersättning för tidspillan medges därför tre timmar baserat på ett avstånd av 10 mil mellan verksamhetsorten och domstolen. Ersättning för resa medges motsvarande 20 mils resa med egen bil.

Ersättning för flygbiljett, hyrbil, logi och traktamente skulle inte ha tillerkänts en lokal försvarare varför advokat Enström inte kan få ersättning för dessa poster.

GÄVLE TINGSRÄTT
D4
H9

DOM
2022-01-20

Mål nr: B 4141-21

Med hänsyn till vad som framkommit om Tonny Engdahls ekonomiska och personliga förhållanden ska staten stå för kostnaderna för försvararen.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga (TR 01)

Den som vill överklaga domen ska göra det skriftligen. Skrivelsen ska ha kommit in till tingsrätten senast den 10 februari 2022. Överklagandet prövas av Hovrätten för Nedre Norrland.

Bengt-Olov Horn

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19820225-2915	Datum för dom/beslut 2022-01-20
Efternamn Engdahl	Förnamn TONNY Mikael Owe

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-12-17	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Lantmäterigatan 4
Telefon
026-17 67 00

Öppettider
måndag - fredag
09:00-16:00

Postadress
Box 1194
801 36 Gävle

E-post
gavle.tingsratt@dom.se
Webbplats
www.gavletingsratt.domstol.se

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Nord-Mitt
Åklagarkammaren i Gävle
Chefsåklagare Ulf Back

Stämningsansökan

2021-12-30

Sida 1(2)

Handling 48

Ärende AM-181571-21

Handläggare 506A-4

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Justerad av åkl. vid HUF
13/1 /b.i

Gävle tingsrätt

B 4141-21

Häktat mål

GÄVLE TINGSRÄTT
H9

INKOM: 2021-12-30

MÅLNR: B 4141-21

AKTBIL: 13

GÄVLE TINGSRÄTT
H9

INKOM: 2022-01-13

MÅLNR: B 4141-21

AKTBIL: 39

Stämningsansökan

Tilltalade

Tonny Mikael Owe Engdahl (19820225-2915)

Företräds av advokat Mats Enström.

- Gripen 2021-12-17, Anhållen 2021-12-17, Häktad 2021-12-19.

Ansvarsyrkanden m.m.

GROV SKADEGÖRELSE

5000-K1530974-21

Tonny Engdahl har den 17 december 2021 på Slottstorget i Gävle, Gävle kommun genom att anlägga brand i den av Gävle kommun uppförda halmbocken förstört halmbocken vilket inneburit skada för Gävle kommun. Brottet bör bedömas som grov skadegörelse eftersom halmbocken hade stor kulturell och ekonomisk betydelse samt att gärningen företagits genom anläggande av brand inom tätbebyggt område. .

Skadan för Gävle kommun uppskattas till 109 082 kr

Lagrum: 12 kap 3 § brottsbalken

Målsägande

Gävle Kommun (16212000-2338)

Oklart om anspråk finns

Muntlig bevisning

1. Förhör med den tilltalade **Tonny Engdahl** som förnekar brott.
2. Förhör med vittnet **Kalle Eskilsson** Polisregion Mitt, BF-IGV 6, LPO Gästrikland angående händelsen den 17 december 2021 för att bevisa omständigheterna vid gripandet av den tilltalade och att den tilltalade hade sotiga händer och luktade eldsvåda.

3. Förhör med vittnet **Helena Boman** angående iakttagelser vid Slottstorget i Gävle den 17 december 2021 för att bevisa att Helena Boman iakttagit en mansperson som bytte kläder och att väktare sedan pratar med personen.
4. Förhör med vittnet **Sixten Sjödin** angående iakttagelser vid Slottstorget i Gävle den 17 december 2021 för att bevisa att en mansperson befann sig inne på bockområdet och att bocken antänts. *ÅTERKALLAS*
5. Förhör med vittnet **Miranda Sjöstedt** angående iakttagelser vid Slottstorget i Gävle den 17 december 2021 för att bevisa att den tilltalade uppehöll sig i området på en parkering på Slottstorget och att den tilltalade spontant började prata om att han inte hade någon tändare på sig.

Övrig bevisning

1. Protokoll över klädundersökning (förundersökningsprotokoll s. 43-51) för att bevisa vilka kläder och skor den tilltalade hade på sig vid gripandet.
2. Fotografier (förundersökningsprotokoll s. 35-38) för att bevisa likheten mellan den tilltalades tröja och skor samt bilder från övervakningskamera.
3. Fotografi (förundersökningsprotokoll s. 34) för att bevisa brandförloppet.

4. Filmklipp, enligt aktbilaga 28.

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: 2-3 tim.

Gävle tingsrätt

Mål B4141-21

GÄVLE TINGSRÄTT
H9

INKOM: 2022-01-12
MÅLNR: B 4141-21
AKTBIL: 32

Mål Åklagarkammaren i Gävle ./.. Tonny Engdahl ang grov skadegörelse

Undertecknad får härmed framställa följande enskilda anspråk:

Det yrkas att Tonny Engdahl förpliktas betala skadestånd till Gävle kommun med 109 082 kr avseende ersättning för förstörd halmbock, varav arbetskostnad 79 100 kr, materialkostnader 22 701 kr och 7 291 kr kostnader för bortforsling att brandskadad halmbock jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 december 2021 till dess betalning sker.

Vidare åberopas bifogade sammanställning från Gävle kommun, till styrkande av Gävle kommuns ekonomiska skada.

Ulf Back

Bilagor Skadeståndsanspråk Gävle kommun
Sammanställning från Gävle kommun

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.